

Sygn. akt I C 623/21 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lutego 2022 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Marek Jasiński

po rozpoznaniu 17 lutego 2022 r. w G.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. M.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w S.

o zapłatę

I. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz K. M. kwotę 8.020,93 zł (osiem tysięcy dwadzieścia złotych, dziewięćdziesiąt trzy grosze) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 4491 zł (cztery tysiące czterysta dziewięćdziesiąt jeden złotych) od dnia 7 stycznia 2021 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. na rzecz K. M. kwotę 2.917 zł (dwa tysiące dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 623/21

UZASADNIENIE

Pozwem z 9 lutego 2021 r. powód K. M. domagał się zasądzenia od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w S. kwoty 8020,93 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 7 stycznia 2021 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie, powód wskazał, że 23 listopada 2020 r. uczestniczył w zdarzeniu drogowym, w wyniku którego uszkodzeniu uległ należący do niego samochód R. (...), zaś z pozwanym łączyła go umowa ubezpieczenia autocasco na kwotę 15538 zł. Szkada została zgłoszona pozwanemu, który przyznał mu odszkodowanie, ustalone jako różnicę pomiędzy wartością pojazdu w dniu wypadku: 7317,07 zł, a wartością pozostałości: 2415 zł, co dało kwotę 4902,07 zł należnego odszkodowania.

W ocenie powoda, odmowa wypłaty całości odszkodowania pozostaje w sprzeczności z treścią polisy ubezpieczeniowej, w ramach której ubezpieczyciel zobowiązał się do zachowania stałej sumy ubezpieczenia, za co powód uiścił składkę ubezpieczeniową.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym 25 lutego 2021 r. w sprawie I Nc 359/21 Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Od powyższego nakazu zapłaty pozwany (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w S. złożył sprzeciw, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych.

Pozwany wskazał, że postępowanie likwidacyjne zostało przeprowadzone w sposób prawidłowy. W jego toku dokonano weryfikacji wartości spornego pojazdu, zaś wykupiona opcja stałej sumy ubezpieczenia nie stoi temu na przeszkodzie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

23 listopada 2020 r. doszło do zdarzenia drogowego, wskutek którego uszkodzeniu uległ należący do K. M. samochód R. (...) nr rej. (...).

Powyższy pojazd objęty był ubezpieczeniem autocasco w (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w S.. K. M. zawarł z ubezpieczycielem umowę ubezpieczenia autocasco z opcją stałej sumy ubezpieczenia, co zostało objęte opłatą przez niego składką ubezpieczeniową.

Zgodnie z § 22 OWU:

1. W przypadku szkody całkowitej w pojeździe lub wyposażeniu dodatkowym, o ile Ubezpieczający zadeklarował sumę ubezpieczenia w kwocie brutto, E. Hestia ustala rozmiar szkody oraz wysokość odszkodowania w kwocie równej wartości rynkowej pojazdu z dnia powstania szkody, z zastrzeżeniem postanowień §§ 18, 20 i 23.

2. Wartość rynkowa pojazdu na dzień powstania szkody ustalana jest w oparciu o to samo źródło wyceny, jakie zastosowano przy określeniu wysokości sumy ubezpieczenia w dniu zawierania umowy ubezpieczenia, zgodnie z § 15.

W myśl § 32 ust.:

1. W przypadku przyjęcia w umowie ubezpieczenia wariantu serwisowego przy sumie ubezpieczenia netto dla szkód częściowych, rozmiar szkody oraz wysokość odszkodowania ustalana jest na zasadach identycznych jak dla wariantu serwisowego przy sumie ubezpieczenia brutto dla szkód częściowych jednak bez uwzględnienia wartości podatku VAT (netto).

2. Górnym limitem odpowiedzialności E. Hestii jest przyjęta w umowie suma ubezpieczenia netto.

Zgodnie z § 33, w przypadku przyjęcia w umowie ubezpieczenia wariantu kosztorysowego przy sumie ubezpieczenia brutto, ustalenie rozmiaru szkody częściowej oraz wysokość odszkodowania następuje na podstawie wyceny dokonanej przez E. (...) w oparciu o zasady zawarte w systemie A., z uwzględnieniem podatku VAT, tzn. według: 1) norm czasowych operacji naprawczych określonych przez producenta pojazdu i ujętych w systemie A., 2) stawki roboczogodziny w wysokości 65 zł (brutto) za prace blacharskie, mechaniczne i lakiernicze, 3) zawartego w ocenie technicznej wykazu części (zespołów) zakwalifikowanych do wymiany, według średnich cen brutto części sygnowanych marką alternatywną do marki producenta pojazdu (zamienników), oraz materiałów, zawartych w systemie A.. 2. W przypadku braku w przywołanym systemie cen części sygnowanych marką alternatywną do marki producenta pojazdu (zamienników), do rozliczenia przyjmuje się zawarte w systemie A. ceny brutto części pochodzących od producenta pojazdu (części oryginalne), pomniejszone o wskazane w poniższej tabeli zużycie eksploatacyjne, zależne od okresu eksploatacji pojazdu, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3.

dowód: okoliczności bezsporne.

Decyzją z 7 grudnia 2020 r. (...) S.A. przyznała K. M. odszkodowanie w wysokości 4902,07 zł netto. Szkoda rozliczona została jako szkoda całkowita, bowiem koszt naprawy pojazdu przekraczał 70% jego wartości. Wartość rynkową pojazdu określono na 7317,07 zł netto, wartość pozostałości na 2415 zł netto, zaś różnica tych kwot stanowiła należne odszkodowanie.

dowód: decyzja o przyznaniu odszkodowania wraz z kalkulacjami – k. 11 – 29.

Pismem z 22 grudnia 2020 r. K. M. odwołał się od decyzji o przyznaniu odszkodowania, wskazując na zaniżenie przez ubezpieczyciela wartości pojazdu, podnosząc, że umowa ubezpieczenia zawarta została z opcjami dodatkowymi: stałej wartości pojazdu oraz niepominięszania sumy ubezpieczenia.

W odpowiedzi na powyższe, pismem z 27 stycznia 2021 r., (...) S.A. podtrzymała dotychczasowe stanowisko.

W treści pisma ubezpieczyciel zawarł również oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli w zakresie przyjętej w umowie autocasco wartości pojazdu.

dowód: odwołanie – k. 30 – 33, pismo z 27 stycznia 2021 r. – k. 34.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zaoferowanych przez strony dowodów w postaci dokumentów prywatnych, których autentyczność i wiarygodność nie były przez strony kwestionowane, nie budziły również wątpliwości Sądu.

Stan faktyczny był w sprawie bezsporny. W szczególności nie było kwestionowane przez stronę pozwaną to, że powód zawarł umowę ubezpieczenia, a także to, że umowa ta zawarta została z opcją stałej sumy ubezpieczenia. Nie była również kwestionowana treść postanowień ogólnych warunków umowy ubezpieczenia przytaczanych w pismach stron, zatem okoliczności te, stosownie do art. 229 i 230 k.p.c., Sąd uznał za przyznane i nie wymagające udowodnienia.

Istota sporu sprowadzała się do oceny, czy postanowienia umowy ubezpieczenia przewidujące stałą sumę ubezpieczenia, dawały podstawę pozwanemu do następczej weryfikacji wartości pojazdu przyjętej w polisie przy zawarciu umowy ubezpieczenia oraz skuteczności złożonego przez pozwanego w piśmie z 27 stycznia 2021 r. oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu.

Swoje roszczenia w niniejszej sprawie powód wywodził z zawartej z pozwanym zakładem ubezpieczeń umowy ubezpieczenia autocasco (AC). Normatywną podstawę odpowiedzialności pozwanego stanowią zatem przepisy art. 805 § 1 k.c. i art. 824 § 1 k.c. Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Przepis art. 824 § 1 k.c. stanowi jednocześnie, że o ile nie umówiono się inaczej, suma pieniężna wypłacona przez zakład ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia nie może być wyższa od poniesionej szkody.

W niniejszej sprawie nie było pomiędzy stronami sporu ani co do tego, że szkoda powstała w dniu 23 listopada 2020 r. miała charakter szkody całkowitej, ani co do wartości pozostałości. Kwestią sporną w niniejszej sprawie pozostawało natomiast określenie wartości rynkowej pojazdu w stanie nieuszkodzonym.

W wyroku z dnia 24 kwietnia 2018 r. w sprawie o sygnaturze V CSK 305/17, Legalis nr 1828510 – analizując identyczne zapisy Ogólnych Warunków Ubezpieczenia – Sąd Najwyższy stwierdził, że zastrzeżenie w umowie opcji (...) „Wartość 100 %” ma m.in. to znaczenie, iż wartość pojazdu „w dniu ustalenia odszkodowania”, będąca podstawą wyliczenia odszkodowania w przypadku szkody całkowitej, odpowiada wartości ustalonej w dniu zawarcia umowy AC”, ponieważ wartość ta jest stała w całym okresie ubezpieczenia, a więc w dniu ustalenia odszkodowania wynosi tyle samo, co w dniu zawarcia umowy”. Unormowanie OWU sugeruje zatem - nawet starannemu adresatowi OWU - definitywność ustalenia wartości pojazdu (wg stanu na dzień zawarcia umowy) na podobieństwo ubezpieczenia w wartości otaksowanej (por. art. 301 ustawy z dnia 18 września 2001 r. - Kodeks morski, t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 66), które uznaje się za dopuszczalne także w ubezpieczeniach lądowych”. Nie ulega wątpliwości, że takie rozumienie „stałej wartości pojazdu” odpowiada potocznemu rozumieniu tego wyrażenia. Dla przeciętnego ubezpieczonego określenie to będzie bowiem równoznaczne z przyjęciem jednej, niezmiennej w całym okresie ubezpieczenia wartości pojazdu.

W świetle powyższego należało przyjąć, że dla ustalenia wysokości odszkodowania miarodajna jest „stała wartość pojazdu” określona w polisie ubezpieczeniowej.

Nie ma także podstaw do przyjęcia, że ryzyko nieprawidłowego określenia stałej wartości pojazdu powinno obciążać ubezpieczonego. W przywołanym powyżej wyroku w sprawie V CSK 305/17 Sąd Najwyższy stwierdził, że jeżeli z ogólnych warunków ubezpieczenia wynika, że wartość pojazdu ustala zakład ubezpieczeniowy, i to na nim spoczywa obowiązek jej określenia zgodnie z zasadami tam określonymi, przy dołożeniu staranności właściwej profesjonalistom, to negatywnych skutków niestarannej czy powierzchownej oceny i zawyżenia stałej wartości pojazdu nie może przerzucać na ubezpieczonego.

Umowa została zawarta za pośrednictwem agenta, który przy zawarciu umowy powinien był dokonać oględzin pojazdu, ewentualnie sprawdzić dane pojazdu w dostępnych ubezpieczycielowi bazach. Zaniechania osób, którymi pozwany posługiwał się przy zawieraniu umowy nie mogą w żaden sposób obciążać ubezpieczonego i nie można skutków niedbalstwa czy też niedołożenia należytej staranności przez ubezpieczyciela przy zawieraniu umowy, przerzucać na ubezpieczonego.

W związku z powyższym przyjęć należało, że wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym powinna zostać ustalona stosownie do postanowień umowy ubezpieczenia AC w stałej wysokości 15.338 zł. Zgodnie natomiast z treścią § 23 OWU rozmiar szkody całkowitej zmniejsza się o wartość brutto pozostałości tj. nieuszkodzonych bądź uszkodzonych w niewielkim stopniu i przedstawiających wartość użytkową i majątkową części lub zespołów pojazdu, a także całego pojazdu w stanie uszkodzonym, które mogą być przeznaczone do dalszego użytku lub sprzedaży.

Powyższa argumentacja jednoznacznie przeczy możliwości uznania za skuteczne zawartego w piśmie ubezpieczyciela z 27 stycznia 2021 r. oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu. Tym bardziej, że oświadczenie woli ubezpieczyciela zostało złożone powodowi, a nie można przyjąć w okolicznościach niniejszej sprawy, aby nieprawidłowe ustalenie wartości pojazdu wywołane przez powoda, albo aby powód o tym wiedział, lub z łatwością mógł to zauważyć. Tym bardziej, że to pozwany jest profesjonalistą, zatem podmiotem zobowiązanym, zgodnie z art. 355 § 2 k.c., do dochowania należytej staranności w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej.

Reasumując, powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości, w tym, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i 2 k.c., w zakresie ustawowych odsetek za opóźnienie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. uznając pozwanego za stronę, która przegrała proces w całości, a w konsekwencji, zobowiązaną do zwrotu powodowi na jego żądanie celowych kosztów dochodzenia swoich praw, na które złożyła się opłata sądowa od pozwu w wysokości 500 zł oraz koszty zastępstwa procesowego obliczone zgodnie z przepisami § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, powiększone o uiszczoną opłatę skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

Sygn. akt I C 623/21

ZARZĄDZENIE

Dnia 18 marca 2022 r.

1. (...)
2. (...)
3. (...)

Sędzia Marek Jasiński